

AZ IKT-HASZNÁLAT ÉS AZ ALKALMAZHATÓ TUDÁS ÖSSZEFÜGGÉSEI – A PISA 2006 MÁSODELEMZÉSE

Kelemen Rita

Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet

Az OECD PISA (Programme for International Student Assessment) projektje az oktatástudomány terén napjaink legjelentősebb nemzetközi vizsgálata. A felmérés célpopulációját a 15 éves diákok alkotják, akiknek a mindennapi életben és majd a munkaerőpiacon való személyes és szakmai boldogulásukhoz szükséges versenyképes tudásukat térképezi fel a három évente lebonyolításra kerülő felmérés. A legutolsó, 2006-os PISA-vizsgálaton Magyarország a korábbi évekhez hasonló, stagnáló eredményeket ért el (Csapó, 2007). A PISA az iskolai tudás gyakorlati alkalmazását mérő nemzetközi vizsgálat, tehát az alsó középmezőnyben való megrekedésünk nem azt jelenti, hogy diákjaink keveset tanulnak, vagy nem sajátítják el a tantervben szereplő tudáselemeket, hanem a megtanult ismereteknek és képességeknek a mindennapi életben való alkalmazását bírálja. A NAT (2007) szerint az információs-kommunikációs technológiák alkalmazásával lehetőség nyílik a megismerési képességek, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességek fejlesztésére, azaz olyan képességek kiművelésére, melyek a versenyképes, alkalmazható tudás megteremtését támogatják. Ezen összefüggések fényében logikus és releváns kérdés, hogy empirikusan kimutatható-e kapcsolat az IKT használat és az alkalmazható tudás mutatói között.

Vizsgálatunkban a PISA 2000, a PISA 2003 és a PISA 2006 vizsgálatok keretében felvett IKT kérdések által szolgáltatott adatok alapján a 15 éves magyar diákok számítógép- és internethasználatában bekövetkező változásokat kívánjunk bemutatni, valamint az IKT változók és a műveltségi területeken elért eredmények összefüggéseinek másodelemzésére vállalkozunk. Az eredmények nemzetközi kontextusba ágyazása végett összehasonlításokat végzünk hazánk és három másik ország, Németország, Szlovénia és Finnország adatai között.

A PISA felmérésekben jól teljesítő nemzeteknél a vizsgálatok másodelemzésének, az eredmények értelmezésének nagy hagyománya és szakirodalma van, ezzel szemben hazánkban igen kevés tudományos publikáció foglalkozik az eredmények vizsgálatával. A PISA 2006 vizsgálat eredményeiről szakmai lapban eddig nem jelent meg tudományos publikáció. Az OECD szervezetnek a PISA felmérésekkel deklarált célja, hogy segítse a tag- és partner országok kormányzati, oktatáspolitikai, oktatástudományi szakembereit az átfogó vizsgálatokat lehetővé tevő, mindenki számára elérhető adatbázisokkal, melyek lehetőséget adnak a bizonyíték-alapú oktatáspolitikai művelésére, és ezáltal az oktatási rendszer, a tanárképzés és az iskolai munka új alapokra helyezésére.